

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Bomba Hitlera

(J.) Bomba, którą Adolf Hitler cisną między narody europejskie zagłuszyła bardziej i mniej głośnie sensacje ubiegłych tygodni. To też bez echa minął fakt ukonstytuowania się nowego rządu w Japonii. A jednak warto zająć się tem zdarzeniem.

Jakkolwiek potoczą się dalsze wypadki, pewne jest, że parlament Nipponu stracił w dużym stopniu swą pozycję na rzecz armii. A to oznacza zmierzch dyktatorstwa wielkich koncernów kapitalistycznych, przedewszystkiem Mitsui i Mitubisi.

Dalsza rozbudowa zbrojeń, której nie powstrzyma duch zamordowanego ministra skarbu, Takahashi, powodować będzie coraz wyraźniejsze przechodzenie od gospodarki wielokapitalistycznej do gospodarki planowej.

Gdy tak przemiany dzieją się na archipelagu Wschodniego Słońca, z półwyspu apenińskiego dochodzą nas analogiczne wieści. Rząd faszystowski przeprowadza reformy etatystyczne w najczulszym dziale życia gospodarczego: racjonalizuje kredyty i bierze w żelazną kuratelę wszystkie instytucje bankowe.

Jeżeli zestawimy przykłady japońskie i włoskie z praktyką gospodarczą Sowietów, z eksperymentami Roosevelta i z zadziwiającymi zdobyczami Schachta, trudno się nam będzie oprzeć przekonaniu, że ma się już ku końcowi doktryna (liberałów ekonomicznych).

Odpowiedzieć na to można zapewne, że czasy są nienormalne, że zbrojenia z jednej strony, autarchja z drugiej powodują te teoretycznie błędne posunięcia. Zapewne, ale kiepska to teoria, której przeczy życie.

Decydują, jak zawsze fakty. W dzisiejszej dobie każdy naród i jego państwo staje się podobne do oblężonej twierdzy. A jak świat światem stan oblężenia łączył się zawsze z gospodarką planową, bez względu na teoretyczne poglądy oblężonych.

Adwokat strzela do trybunału

Prokurator i świadek ponieśli śmierć
sprawca sam się zabił

SZTOKHOLM, 16. 3. (PAT). — W miejscowości Nyköping, położonej w pobliżu Sztokholmu, doszło w miejscowym sądzie do krwawego zajścia. Jeden z adwokatów, któremu odmówiono prawa występowania w sądzie, wtargnął na salę sądową i dał z trzy-

manych w obu rękach rewolwerów, 12 strzałów w kierunku członków trybunału.

Prokurator i przestuchiwany jako świadek robotnik, zostali zabici na miejscu, kilku członków trybunału odniosło rany. Adwokat popełnił samobójstwo.

B. mąż Poli Negri

S. Mdivani zginął kopnięty przez konia

NOWY JORK, 16. 3. (PAT). — W miejscowości Delray Beach na Florydzie został śmiertelnie ranny podczas gry w polo głośny swego czasu Sergiusz Mdivani, który w r. 1927 poślubił Polę Negri. Rozwiódł się z nią w r. 1931, poczem ożenił się ze śpiewaczką Mac Cormic, z którą rozwiódł się w r. 1933 i 5 lutego b. r. ożenił się

z wdową po swym bracie, Aleksym, Luizą van Alen.

Sergiusz Mdivani zmarł w 10 minut po wypadku. Podczas gry w polo upadł z konia i został uderzony kopytem w głowę. Brat Sergiusza Mdivanigo, Aleksy, zginął w r. ub. w Hiszpanii w katastrofie samochodowej.

Niemcy stawiają warunki Rozczarowanie rządu W. Brytanji

BERLIN, 15. 3. Ogłoszony został komunikat urzędowy o warunkach przyjęcia przez rząd Rzeszy zaproszenia rady Ligi Narodów do udziału w obradach londyńskich. Komunikat ten brzmi:

Rząd Rzeszy na zakomunikowane mu przez sekretarza generalnego Ligi Narodów zaproszenie do wzięcia udziału w naradach Ligi w Londynie udzielił następującej odpowiedzi:

WARUNKI NIEMIECKIE

„Potwierdzam uprzejmie odbiór pańskiej depeszy z dnia 14 marca r. b., w której komunikuje mi pan, że rada Ligi Narodów zaprasza rząd niemiecki do wzięcia udziału w badaniu przedstawionej radzie przez rządy Belgji i Francji sprawy. Rząd niemiecki w zasadzie gotów jest przyjąć zaproszenie rady. Wychodzi on przytem z założenia, że przedstawiciel jego w czasie obrad oraz powzięcia przez radę uchwał będzie równouprawniony z przedstawicielami mocarstw rady. Byłbym panu wdzięczny, gdyby mi pan zechciał to potwierdzić.

Pozatem rząd niemiecki musi zwrócić uwagę na następujący fakt o znaczeniu zasadniczym. Postępowanie rządu niemieckiego, które dało rządom Belgji i Francji podstawę do odwołania się do rady, nie wyczerpuje się w przywróceniu suwerenności Niemiec w strefie nadreńskiej, lecz zostało połączone z wszechstronnymi konkretnymi propozycjami, dotyczącymi nowego zabezpieczenia pokoju Europy. Rząd niemiecki uważa swą akcję polityczną za jedną całość, której części składowych nie wolno od siebie rozdzielić. Z tego powodu może on wziąć udział w obradach rady tylko wówczas, jeżeli uzyska pewność, że odnośne mocarstwa gotowe są w swoim czasie podjąć rokowania nad propozycjami niemieckimi.

Rząd niemiecki w tym celu nawiąże kontakt z królewskim rzą-

dem brytyjskim, pod którego przewodnictwem mocarstwa zainteresowane w pakcie reńskim zebrały się w Londynie na narady.

(—) Minister spraw zagranicznych Rzeszy, Neurath.

LONDYN, 16. 3. — W miarodajnych kołach angielskich podkreślają, że odpowiedź niemiecka nie zadowoliła nikogo. Warunki wysunięte w odpowiedzi niemieckiej są nie do przyjęcia.

Niektóre dzienniki dzisiejsze zajmują jednak w tej kwestii odmienne stanowisko, podkreślając, że odpowiedź niemiecka powinna stać się podstawą dalszych rozmów.

OSWIADCZENIE ANGIELSKIE

LONDYN, 16. 3. — Rzecznik rządu brytyjskiego oświadczył przed stawicielem prasy, że poglądy rządu brytyjskiego na odpowiedź Niemiec są następujące:

Co do pierwszego warunku — równouprawnienia w Radzie Ligi — rząd brytyjski jest zdania, że w granicach, na jakie zezwala procedura paktu Ligi żądaniu temu należy uczynić zadość.

Co się tyczy drugiego warunku, mianowicie uzależnienia udziału od równoczesnego zobowiązania mocarstw przyjęcia propo-

zycji niemieckich za podstawę do rokowań, rząd brytyjski jest zdania, że przedewszystkiem rzeczą Rady jest zdecydować, jak co do pierwszego, tak i co do drugiego warunku.

Jednak według poglądu rządu brytyjskiego, warunki niemieckie wychodzą z założenia, że Francja i Belgja porzuca żądanie wycofania wojsk niemieckich z Nadrenji, co jest dotąd warunkiem tych mocarstw, do jakiegokolwiek podjęcia rozmów z Niemcami.

Z brytyjskiego punktu widzenia wysunięcie przez Niemcy tego drugiego warunku nie pomoże przeto sprawie i rząd brytyjski jest z tego powodu rozczarowany odpowiedzią niemiecką. Rząd brytyjski posiada podstawy do tego, aby być rozczarowanym tembardziej, iż W. Brytania ze swej strony podjęła w Berlinie specjalne kroki, popierające zaproszenie rady Ligi. Rząd brytyjski oczekiwał przeto, że rząd niemiecki przyjmie zaproszenie rady Ligi i nie będzie stawiał warunków tak komplikujących sytuację.

LONDYN, 16. 3. (PAT). — Sekretarjat Ligi Narodów ogłosił oficjalnie, iż Rada Ligi zbierze się o godz. 15.30 na tajne posiedzenie.

Francja grozi opuszczeniem Londynu

PARYŻ, 15. 3. Agencja Havasa podaje w depeszy z Londynu, że min. Flandin w odpowiedzi na zapytania dziennikarzy oświadczył, co następuje: — Nie znam jeszcze pełnego tekstu odpowiedzi niemieckiej na zaproszenie Rady Ligi Narodów, wskazywano mi jednak na dwa zasadnicze warunki

tej odpowiedzi. W każdym bądź razie drugi z tych warunków, t. j. związanie dyskusji nad pogwałceniem przez Rzeszę traktatów lozańskich z dyskusją nad propozycjami Niemiec z dnia 7 marca, jest nie do przyjęcia. Przybyłem do Londynu, by doprowadzić do stwierdzenia pogwałcenia

Ziemia Kaszubska Pod śniegiem

HEL, 16. 3. (PAT). Nad Bałtykiem nastąpił znaczny opad śniegu, który trwał zgórą 5 godzin. Śnieg również obficie pokrył wybrzeże warstwą parucentymetrową. W głębi Kaszub opad był znacznie większy, gdyż dochodził do 10 cm. Śnieg jest jednak ciężki,

wodnisty i bardzo szybko taje, tworząc ponowne roztopy i błoto. Opad nastąpił przy słabym wie trze północnym. Obecnie wiatr zmienił kierunek na północno-zachodni. Śnieg przestał padać, lecz ciężkie chmury śniegowe, pędzone są przez wiatr w głąb Polski.

Zator lodowy u ujścia Dżisny

Centralne Biuro Hydrograficzne Dyrekcji Dróg Wodnych otrzymało dalsze meldunki o sytuacji powodziowej na kresowej rzece Dżisnie.

Wczoraj w godzinach rannych wytworzył się u ujścia Dżisny do

Dżwiny, kilkukilometrowy zator lodowy, co wywołało dalsze spiętrzenie się wód. Pod miasteczkiem Dżisną, rzeka dosięgła poziomu 8 mtr.

Władze podjęły akcję celem rozliczenia zatoru, wzywając oddziały saperów.

Ministerstwo interwenjuje

Zmniejszenie opłat za egzaminy rzemieślników

Ministerstwo Przemysłu i Handlu, mając na uwadze kryzysową sytuację rzemiosła, zaleciło Iz-

bieb rzemieślniczym wydatne obniżenie opłat ściąganych przy egzaminach mistrzowskich i czeladniczych. Obniżki te zastosowano

przy zatwierdzaniu budżetów izb na nadchodzący rok 1936-37.

Większość izb zredukowała także egzaminacyjną dla mistrzów z 90 zł. do 40, takse dla czeladników z 92 zł. 50 gr. do 20 zł

Nowoczesny Borgia?

Proces o zgładzenie żony i dwojga dzieci

SOSNOWIEC, 16. 3. (tel. wł.). Przed Sądem Okręgowym rozpoczął się dzisiaj sensacyjny proces Pawła Grzeszolskiego, oskarżonego o otrucie żony i dwojga dzieci. Otwarcie rozprawy odbyło się o godz. 10-ej rano. Na długo przedtem na ławie oskarżonych zasiadł Grzeszolski, lat 43, szczupły, łysawy blondyn, ubrany w czarny strój wizytowy. Odpowiada z więzienia, w którym przebywa przeszło od roku. Na twarzy Grzeszolskiego nie znać śladów pobytu w celi.

Mówi się głośno o tem, że Grze-

szolski, będąc w więzieniu, obraził sąd i ma 13 spraw za znieważenie sędziego śledczego. W przeddzień rozprawy dostarczono Grzeszolskiemu do więzienia postanowienia sądu o umorzeniu z amnestji 11 dochodzeń o obrazę sędziego śledczego i jednego oskarżenia o chęć zabójstwa swego teścia, Wincentego Bugaja, do którego Grzeszolski strzelał w sprzeczce.

Na rozprawę nie stawili się biegły prof. Olbrycht z Krakowa, nadsyłając jedynie list, że z zasady poza Kraków nie wyjeżdża

i figuruje na liście biegłych krakowskiego Sądu Okręgowego z wyłączeniem okręgu apelacyjnego. Podobny list nadesłał prof. Grzywo-Dąbrowski z Warszawy. Z rzeczników medycyny sądowej stawili się jedynie prof. Siengielewicz z Wilna.

Prokurator na wstępie rozprawy zrzekł się prof. Olbrychta jako biegłego, oświadczając, że gdyby zaszła konieczność konfrontacji, wtedy się zawiąże profesora. Adw. Hofmokl - Ostrowski, obrońca osk. Grzeszolskiego, protestuje przeciwko temu, żądając doprowadzenia prof. Olbrychta na rozprawę pod przymusem. Żądanie swe obrońca motywuje tem, że w procesie faktycznym oskarżycielem jest prof. Olbrycht, albowiem proces wszczął się od jego orzeczenia i uwięzienie Grzeszolskiego nastąpiło wskutek zeznań biegłego.

Dzień dzisiejszy poświęcony jest wyłącznie odcytaniu aktu oskarżenia i wysłuchaniu wyjaśnień oskarżonego. Jutro zeznawać będą główni świadkowie, a więc ciotka tragicznie zmarłych bliźniąt, Kuczalska, i służąca Grzeszolskich, Gabajówna.

Prof. Czubalski chce sprowadzić policję

Wczoraj obradował Senat Uniwersytetu J. P., zastanawiając się nad obecnym położeniem. Zdecydowano, że przed świętami Wielkanocnymi uczelnia otwarta być nie może.

Duże wrażenie wśród profesorów zrobił wniosek prof. Czubalskiego, który domagał się wprowadzenia policji na teren uniwersytecki, czyli innymi słowy zniesienia wiekami tradycją chronionej eksterytorjalności uczelni akademickich. Wnioskodawca ponadto domagał się pociągnięcia do surowej odpowiedzialności organiza-

cji studenckich, które brały udział w akcji anty-opłatowej na wyższych uczelniach.

Wniosek prof. Czubalskiego senat odrzucił, natomiast rozważano możliwość wprowadzenia na wyższych uczelniach „strażników spokoju”. Wymieniano nawet liczbę strażników. Początkowo utrzymano, że trzeba by zaangażować około 100 ludzi, później jednak projekt ze względu na budżetowych sformułowano nieco ostrożniej, i wreszcie zgodzono się, że 12 „strażników” odegrać może poważną rolę.

Studenci zaprotestują przeciwko niepoważnym występom profesora

Niefortunny popis b. rektora Uniwersytetu Warszawskiego profesora Michałowicza w Senacie w związku ze złe skleconą powiastką o „płochy Zuzannie” i starcach (rektorach), znalazł echo na terenie akademickim, wywołując

oburzenie wśród studentów.

Młodzież przygotowuje protest przeciwko niepoważnym wystąpieniom profesora na terenie parlamentarnym. Wszystkie koła naukowe i Bratnie Pomocę złożyły w tej sprawie memorjały rektorom.

Wykłady w SGGW zaczynają się dzisiaj

Wczoraj w godzinach popołudniowych na gmachach Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego przy ul. Rakowieckiej 8, Hożej 74 i Miodowej 23 ukazało się ogłoszenie, o wznowieniu wykładów z dniem dzisiejszym, treści następującej: „Wznawiam zajęcia na S. G. G. W. na wszelkich latach studiów w dniu 17 marca 1936 r. od godziny 8-ej rano — Rektor prof. Górski”.

Ruszyły fabryki łódzkiego przemysłu włókienniczego

ŁÓDŹ, 16. 3. W dniu dzisiejszym we wszystkich niemal fabrykach okręgu łódzkiego strajk został zakończony i podjęto normalną pracę. Niezmiennych jest w dalszym ciągu około 100 drobnych zakładów na prowincji, w których dotychczas nie podpisano umowy zbiorowej. Do ośrodków tych wyjechało kilku inspektorów pracy, celem ostatecznego zlikwidowania zatargów.

Ponadto nieczynne dzisiaj były zakłady Schloesserowskiej Manufaktury w Ozorkowie, w Łodzi zaś — zakłady Widzewskiej Manufaktury, które nie mogły być uruchamiane.

BERLIN, 16. 3. (ATE). — Dziś w nocy około godziny 2.30 odczuło w różnych miejscowościach w Wirtembergji dość silne wstrząsy podziemne. W niektórych domach pospadały obrazy ze ścian. Tu i owdzie zarysowały się nawet mury domów.

chomione spowodu strajku kilku dziesięciu mechaników i pracowników elektrowni fabrycznej.

Chłodno zachmurzenie malejące

W godzinach popołudniowych wczoraj panowała w całym kraju pogoda o zachmurzeniu zmiennym, przeważnie dużym, z przelotnymi opadami. Temperatura o godz. 14-ej wynosiła: 1 stopnia ciepła w Wilnie, Białymstoku, Zakopanem, 2 w Płsku, Brzesku n/B., Łodzi, Poznaniu, Bydgoszczy i Grudziądzu, 3 w Gdyni, Warszawie, Kaliszu, Kielcach, Katowicach, Krakowie i Lublinie, 4 w Cieszynie, Przemyślu, Lwowie i Tarnopolu, a 7 stopnia w Zaleszczykach.

Dziś — pogoda o zachmurzeniu zmiennym, z wolna malejącem. W dalszym ciągu przelotne opady, zwłaszcza na południu i wschodzie kraju. Nocą przymrozki, w ciągu dnia temperatura nieco powyżej zera. W górach lekkie mrozy. Umiarkowane wiatry północno-zachodnie i zachodnie.

Jubileusz K. H. Rostworowskiego Kryzys narad londyńskich

Znakomity poeta wyraża uznanie artystom

KRAKÓW, 15.3. Kraków, a z nim cała kulturalna Polska złożyła wczoraj wyrazy hołdu i uznania znakomitemu poecie i dramatowi, akademikowi Karolowi Hubertowi Rostworowskiemu, w 25-lecie jego pracy pisarskiej.

Uroczystość jubileuszowa odbyła się w teatrze im. Juliusza Słowackiego. Przybyli na nią: przedstawiciel ministra oświaty naczelnik wydz. kultury i sztuki Zawistowski, wojewoda krakowski Świątalski, ks. metropolita krakowski dr. Sapieha, prezydent miasta Kaplicki, przedstawiciel Polskiej Akademii Literatury Jerzy Szaniawski, przedstawiciele wszystkich wyższych uczelni krakowskich, liczni przedstawiciele sfery kulturalnych i artystycznych oraz liczna publiczność.

Po wygłoszeniu przez art. dr. p. Karbowskiego prologu p. Morstina, zespół artystów sceny krakowskiej z Ludwikiem Solskim w roli tytułowej odegrał dramat jubilat „Judas z Kariothu”. Po przedstawieniu odbyła się właściwa uroczystość złożenia hołdu twórczości pisarskiej Rostworowskiego.

Po odegraniu przez zespół muzyczny opery krakowskiej poloneza, zjawili się w loży parterowej przybyli do teatru pod koniec przedstawienia jubilat. Tutaj w imieniu p. Prezydenta R. P. wojewoda krakowski Świątalski udekorował K. H. Rostworowskiego odznakami orderu „Polski Odrodzonej”. Wysokie odznaczenie znakomitego pisarza publiczność przyjęła długotrwale owacją.

W międzyczasie na scenie teatru zgromadził się zespół artystów oraz liczna delegacja. Do jubilatki wygłosił przemówienie przedstawiciel ministra oświaty p. Zawistowski. Następnie J. Galszka odczytał specjalne pismo wystosowane do jubilatki przez prezydenta m. Krakowa. Równocześnie została jubilatowi wręczona teka z niebieskiej skóry, z srebrnymi wytłoczeniami, związana srebrnym sznurem z herbem Krakowa i monogramem poety. Tekę zawierała 14 medaliów z wizerunkiem Karłowicza, grafika Władysława Zakrzewskiego oraz perłowy adres następującej treści:

Karolowi Hubertowi Rostworowskiemu, znakomitemu pisarzowi, natchnionemu poecie, żarliwemu szermierzowi piękna i dobra, w 25-lecie podjęcia przezeń natchnionego dzieła na polu twórczości dramatycznej, z gorącym życzeniem dalszych szczęśliwych lat w służbie wielkiemu ideałowi sztuki polskiej — ofiaruje Zarząd miejski w stol. król. m. Krakowie

Skoile przemawiali: przedstawiciel P. Akadem. Literatury, członek P. A. L. dramaturg Jerzy Szaniawski, profesor Kumaniecki imieniem członków komisji teatralnej, prof. Frycz imieniem teatru krakowskiego, T. Kudliński imieniem Zawodowego związku literatów, reż. Karbowski imieniem zespołu artystów sceny krakowskiej.

Po przemówieniach K. H. Rostworowski podziękował w krótkich słowach protektorom i organizatorom uroczystości jubileuszowej oraz publiczności krakowskiej, która darzy go od 25 lat serdeczną życzliwością. W zakończeniu swego przemówienia zwrócił się jubilat w formie toastu, skierowanego w ręce „Kochanego Ludwika”, dyrektora Solskiego, niosącego artystów scen polskich, ze specjalnym podziękowaniem i wyrazami czci dla polskiego artysty, który swą ciężką i poważną pracą stwarza wizje teatralne natchnień autorów.

„Duszę się — ciemno i gorąco”

Przedśmiertne wrażenia samobójcy opuszczonego przez żonę spowodu sporu o teściową

Przed kilku miesiącami wynajął 3-pokojowe mieszkanie z kuchnią w domu Nr. 5 przy ulicy Karłowickiej Janusz Kuszczyński, technik, lat 40, który zamieszkał wraz z żoną, Wandą. Kuszczyński zarabiał nieźle, więc wszystko układało się pomyślnie. Niedawno jednak doszło między nim a żoną do sporu, ponieważ Kuszczyński nie zgodził się, by razem z nim zamieszkała teściowa. Żona nie chciała ustąpić i wyprowadziła się, zamieszkując u rodziny. Wówczas Kuszczyński przyjął na sublokatorów fotografów: Chaima Sehera i Szaję Rubinę.

Rozstanie z ukochaną żoną przyprawiło go o silną depresję i Kuszczyński postanowił skończyć z życiem. Wczoraj w godzinach popołudniowych, kiedy został sam w mieszkaniu, Kuszczyński zamknął drzwi wejściowe i udał się do kuchni i ułożywszy się wygodnie na krześle, odwrócił kurek od przewodu gazowego. Przedtem wypisał dużymi literami na arkuszu papieru, który zawiesił w przedpokoju: „Gaz!!! ostrożnie z ogniem!!!”. Jednocześnie na korytarzu od kwiatów zawieszonym u okna kuchni, wypisał kartkę tej treści: „Proszę nie wchodzić. Odbieram sobie życie spowodu różnych przeżyć rodzinnych i materialnych. Juliusz Kuszczyński.”

Na drzwiach zaś prowadzących z przedpokoju do pokoju, wisiła kartka tej treści: „Wejście wzbronione”. Niema dla nikogo. Proszę polić o otwarcie drzwi tylko w obecności mojej żony, Wandy Kuszczyńskiej i świadków. W dalszych pokojach są tylko meble i ruchomości, stanowiące własność mojej żony. Przy otwarciu wczelniejszym, mogłoby być rozkradzione przez osoby postronne. Kłucze są w paczce, które proszę doręczyć mojej żonie. Na stoliku obok siebie położył cztery kartki z zeszytu, na których samobójca obczerniał notował wrażenia przedśmiertne, aż do zupełnej utraty świadomości.

Oryginalny ten list zaczyna się słowami: „Jest godz. 4 min. 30. Jestem sam. Otworzyłem gaz. Czuję miłe dreszcze, jakby z eteru”. W zakończeniu tego listu Kuszczyński napisał: „Duszę się. Jest ciemno i gorąco”.

O godzinie 19-ej wrócił do domu Scher i zastał drzwi zamknięte. Wezwał wtedy dozorcę i obaj wspólnie wyważyli drzwi. W kuchni przy stoliku siedział Kuszczyński, mający nogi owinięte czerwonym płedem. Samobójca nie dawał już oznak życia.

Hitler o bojowym duchu armii niemieckiej

BERLIN, 16.3. (PAT). — We wszystkich garnizonach niemieckich obchodzą dziś pierwszą rocznicę przywrócenia powszechnego obowiązku służby wojskowej. Wszystkie budynki udekorowano flagami wojennymi.

Kancelarz Hitler wydał następującą odezwę do wojska:

„W dzisiejszą pierwszą rocznicę

Wojna w Abisynji wchodzi w fazę decydującą

ADDIS - ABEBA, 15.3. Potwierdza się wiadomość, że wojska abisyńskie zestrzeliły samolot bombardujący włoski, który zamierzał bombardować miejscowość Kwo-ram. Od początku wojny Abisynjczyści mieli zestrzelić ponad 20 samolotów włoskich.

Z Asmary donoszą: Według informacji z włoskich kół wojskowych wszystko zdaje się wskazywać na to, że wojna włosko - abisyńska wchodzi w fazę decydującą.

Na froncie północnym przeprowadza się obecnie przygotowania do decydującego uderzenia. Dowództwo frontu północnego dąży do osiągnięcia dwóch głównych celów: 1) zniszczenia sił abisyńskich, które dotychczas nie brały udziału w walce, oraz 2) zdobycia i obsadzenia nowych obszarów, które stanowią podstawę do dalszych operacji wojennych i ułatwiają realizację politycznych i gospodarczych celów kampanji abisyńskiej.

KAIR, 16.3. — Jak donoszą z Addis - Abeby, sztab wojsk abisyńskich zwraca obecnie główną uwagę na front południowy, gdzie spodziewane jest nowe natarcie włoskie. Nadchodzą znaczne transporty żołnierzy i amunicji, jak również oddziały sanitarne.

ZWĄPIENIE W ABISYNJI

LONDYN, 15.3. Reuter donosi z Addis Abeby, iż wiadomości, że komitet 13-tu ma opracowywać nowy plan pojednawczy, wywołały w abisyńskich kręgach politycznych wielkie zainteresowanie. Wiele objawów wskazuje na to, że negus oraz wybitniejsi rasowi i politycy zaczynają tracić zaufanie do Ligi Narodów, dając do zrozumienia, że Liga Narodów odkładając sankcje naftowe chybiła zobowiązaniom wobec Abisynji.

LONDYN, 16.3. — Z Addis Abeby donoszą: Były poseł abisyński w Rzymie Jezus Afework uda się do Genewy, celem zaprzestowania przeciwko zwłoczce w zastosowaniu sankcji antywłoskich. Cesarz jest rzekomo rozczarowany obecnym stanowiskiem Ligi Narodów w sprawie abisyńskiej i w razie gdyby Liga Narodów wobec sytuacji wytworzonej w Europie chciała poświęcić Abisynję,

Praga — Moskwa Regularna komunikacja lotnicza

MORAWSKA OSTRAWA, 16.3. (PAT). — Z dniem 1 maja b. r. podjęta będzie regularna komunikacja lotnicza na linii Praga — Moskwa. Na linii kursować będą samoloty czeskie i sowieckie wspólnie, trzy razy w tygodniu. Przy puszczeniu czasu trwania lotu wynosi 9 godzin.

LONDYN, 15.3. Po zakończeniu dnia sobotniego w nastroju całkowitej dezorientacji, dzień niedzieli w Londynie minął na oczekiwaniu wiadomości z Berlina. Dyplomaci spędzili dzień dzisiejszy na wycieczkach w piękne podmiejskie okolice Londynu, bądź na konferencjach w szczupłym gronie.

Wszelki ratunek okazał się spóźniony. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon.

Odpowiedź Berlina podzialała

Otrzymała wieczorem wiadomość o warunkach przyjęcia zaproszenia przez Niemcy, zelektryzowała polityczny Londyn, wywołując dalszy wzrost dezorientacji i stawiając wyraźnie przed oczyma cały ogrom trudności, stojących przed uczestnikami konferencji londyńskiej.

KRYZYS ORGANIZACJI POWOJENNEJ EUROPY

LONDYN, 15.3. Ospały nastroj typowy londyńskiej niedzieli przetrwał się pod wieczór w stan najwyższego napięcia. Odpowiedź niemiecka podzialała jak przyswójczy kij w mrowisku. Wyśunięte przez kanclerza Hitlera warunki wzięcia przez Niemcy udziału w obradach londyńskich, uwpukliły jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej przeciwnieństwa poglądów Anglii, Francji, oraz Francji i Niemiec. Anglia zgodnie ze swoją zasadniczą linią polityczną musi szukać kompromisu, który mógłby stać się punktem wyjścia z niezwykle trudnej sytuacji.

Konferencja zdaje się wkraczać w stadium kryzysu. I to nie tylko konferencja. Niektórzy obserwatorzy tutejsi uważają, iż do kryzysu zbliża się dotychczasowa organizacja stosunków międzynarodowych w Europie. Gospodarze angielscy są zgnębieni i zakłopotani.

OPINIA PAŃSTW SKANDYNAWSKICH

SZTOKHOLM, 15.3. Prasa szwedzka zgodnie występuje przeciwko projektowi ewentualnego zastosowania sankcji wobec Niemiec, uważając go za groźbę dla pokoju europejskiego. Przypomina

jak np. komendant garnizonu tokijskiego Kaszji.

Nie wszystkie te dymisje będą jednak przyjęte, albowiem masowe zmiany na kierowniczych stanowiskach odbiłyby się ujemnie na armii.

Źródła oficjalne donoszą z Tokio, że program nowego rządu przewiduje poważne wzmocnienie całego systemu obrony narodowej. Program dobrodzenia ma być omawiany w maju. Koła wojskowe domagają się przedewszystkiem gruntownej modernizacji materiału wojennego oraz poważnego wzmocnienia wojsk japońskich w Chinach północnych i Mandżurii. Domagają się również utworzenia ministerstwa lotnictwa, które zjednoczyłoby kierownictwo powietrznych sił zbrojnych, armii i marynarki.

Pozatem koła te żądają zakrojonego na szeroką skalę rozwoju obrony przeciwlotniczej, oraz kontroli nad przemysłem, mającym związek z obroną narodową

Wzmocnienie armii w Japonii Po lutowym buncie

LONDYN, 16.3. Po przeniesieniu gen. Araki do rezerwy kilkadziesiąt oficerów japońskich podało liczne zmiany personalne. Zmiany te obejmują wszystkie stopnie, nie

wyłączając najwyższych.

LONDYN, 16.3. Wzrzenie przenosi się z Hiszpanii na kolonie barokowym, Kościół, w którym znajdowały się nieocenione dzieła sztuki, spłonął doszczętnie.

MADRYT, 16.3. Wzrzenie przenosi się również na kolonie hiszpańskie. Z Oranu donoszą, że w miejscowości Mascara podczas zebrania socjalistycznego wywiązała walka pomiędzy skrajnymi elementami pravicowymi i lewicowymi. Zandarmeria i strzelcy afrykańscy przywrócili porządek, dokonywując licznych aresztowań.

MADRYT, 16.3. Komuniści podpalili tu kościół św. Ludwika, który spłonął doszczętnie. Pożar przebiegał na sąsiednie domy, które również spłonęły. Na policję, która usiłowała odpędzić komunistów od świątyni, otworzono ogień z rewolwerów.

Gmach gazety „La Nation”, założonej przez zmarłego dyktatora Primo de Riverę oblało naftą i podpalono. Ołbrzymi budynek wraz z halą maszyn oraz dwa sąsiednie domy padły pastwą pożaru. W czasie tych zajęć policja zachowywała się biernie, ograniczając się do oddania kilku strzałów na postrach. Następnie wywrotowcy podpalili kościół św. Ignacego jeden z najpiękniejszych zabytków architektury w stylu

Warszawska giełda pieniężna w dniu 16 marca

budowlana 27.35.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kg. pszenica jednolita 21.00—21.50, pszenica zbierana 20.50—21.00, żyto I standard 12.75—13.00, żyto II-gi standard 12.50—12.75, owies I-szy st. 15—15.25, I-A st. 15.00—15.25, II-gi st. 14.75—15.00, jęczmień brow. bez obrotów 15.50—15.75, jęczmień II-gi gat. 15.25—15.50, jęczmień III-ci gat. 15.00—15.25, gat. IV-ty 14.75—15.00, groch polny 18—19, groch Victoria 30—32, wyka 23.00—24.00, peluska 23—24, rzepak podw. czysta 23.00—24.00, łubin nieb. 9.50—10.00, zółty 12.00—12.25, rzepak zimowy 41.00—42.00, rzepak zimowy 40.00—41.00, rzepak letni 40.50—41.50, siemię lniane 35.00—36.00, konopnica czerwona sur. bez gr. kan. 115—130, o czyst. 97 proc. 150—170, biała sur. 60—70, o czyst. 97 proc. 80—100, mak niebieski 60.00—62.00, ziemniaki jad. bez obrotów 4.50—5.50, mąka pszena gat. I-szy wycięgowa 34—36, gat. I-A 22—34, I-B 31—32, I-C 30—31, I-D 29—30, II-A 28—29, II-B 26—28, II-D 23.50—24.50, II-F 22.50—23.50, II-G 21.50—22.50, państwowa 14.50—15.50, żytnia wycięgowa 20.50—21.50, gat. I-szy do 50 proc. 20.50—21.50, gat. I-szy do 66 proc. 19.50—20, gat. II-gi 16—17, razowa 16—16.50, posłaniec 12—12.50, otryby pszenne grube 12.50—13.00, średnie 11.50—12.00, młakie 11.50—12.00, żytnie 9.75—10.00, kukurydza 16.75—17.25, rzepakowy 14.50—15, kruta sojowa 22—22.50.

Nadużycia w zмовie z rzeźnią Ciężki zarzut łapownictwa 13 osób na ławie oskarżonych

Sąd Okręgowy w Piotrkowie na seji wyjazdowej w Rawie Mazowieckiej rozpoczął w dniu wczorajszym wielki proces o nadużycie władzy, pobieranie i dawanie łapówek, na tle odszkodowań za zwinie, które padły wskutek zarazy.

Na ławie oskarżonych zasiada 13 osób z doktorem weterynarii Konradem Osterloffem na czele, klerownikiem rzeźni w Rawie Mazowieckiej. Reszta oskarżonych to hodowcy świń, bądź też pośrednicy.

Oskarżeni rozwinęli swoją przestępczą działalność w związku z pewnymi przywilejami dla hodowców świń, przewidzianymi w jednym z rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej. Na zasadzie tego rozporządzenia, w wypadku stwierdzenia zarazy bądź epidemii wśród świń, ich właściciele otrzymywali pewne odszkodowanie od miejscowej władzy wete-

rynaryjnej. Właściciele padłej trzody, winni w takim wypadku wezwać miejscowego lekarza weterynaryjnego dla pobrania próbki, stwierdzającej przyczynę zdechnięcia.

Oskarżeni uniknęli tych formalności i przez wejście w porozumienie z dr. Osterloffem, według aktu oskarżenia, przedstawiali próbki doktorowi, ten nie badał na miejscu padłych sztuk trzody, polecał wypłatę odszkodowania. Często się zdarzało, że odszkodowanie otrzymywali hodowcy świń, którzy sprzedali na ubój swoje świnię, bowiem w wypadku zdechnięcia świni na jakąś zarazę, sprytni kombinatory, pobierali kilkadziesiąt próbek z jednej sztuki, które później przedstawiali kilkanaście osób i otrzymywali odszkodowanie.

Na proces powołano około 300 świadków, przyczem rozprawa rozpisała została na dwa tygodnie.

Rewizje u żydów

po krwawych zajściach w Przytyku

W jakim kierunku musiało pójść śledztwo w sprawie winowajców krwawych wypadków w Przytyku, odsłania doniesienie Żydowskiej Agencji Telegraficznej z Radomia.

RADOM. ŻAT. W ciągu dnia piątkowego do późnego wieczoru przeprowadzano rewizje u znacznej liczby mieszkańców żydowskich w Przytyku, przeważnie u starszych chasydów w poszukiwaniu broni palnej. Szukano w siennikach, podłogach, i t.d.

Trzydziestu kilka rodzin żydowskich opuściło Przytyk, przenosząc się do Radomia, gdzie nie mają zresztą żadnych możliwości egzystencji. Natomiast okoliczni Żydzi więcej opuszczają swe siedziby i przenoszą się do miasteczka. Rolnik żydowski H. Rozenbaum, którego gospodarstwo położone jest na wsi w odległości 6 kilometrów od Przytyka opuścił swą siedzibę i przeniósł się do miasteczka po tem, gdy wybito mu szyby i zdemolowano mieszkanie.

Radomski organ socjalistyczny „Życie Robotnicze” dwukrotnie został skonfiskowany za podanie szczegółów o wypadkach w Przytyku i za przypomnienie ostrzeżeń, które się ukazywały w poprzednich numerach tego pisma.

Żydowski „Nasz Przegląd” pisze w tej samej sprawie:

Śledztwo w sprawie tragicznych zająć w Przytyku jest w toku.

Odbija się obecnie przesłuchanie świadków, oraz oględziny miejsc, gdzie rozegrały się okropne sceny.

Jak się dowiadujemy, w szpitalu w Radomiu przebywają nadal na leczeniu ranni mieszkańcy Przytyka. Są to: 16-letni Gabriel Minkowski, 8-letni brat jego — synowie zabitych: b. p. Josefa i Chai Mińkowskich, ofiar tragicznych wypadków, 55-letni Ber Tauber Gedalia Kemfel, 48-letnia Fajga Szachowa, 68-letni Leib Tauber, 75-letnia Rywka Lenger, Szloma Tefer, Jochwed Palant, Abraham Berkowicz i Aleksander Lachman.

W liczbie 5-ciu aresztowanych o czym wyżej wspomnieliśmy, znajduje się 62-letni Żyd i syn jego, liczący lat 19. Przed ich domem padł trupem jakiś mężczyzna.

Proces o żałobne opaski

Uniewinnienie ks. Filipowskiego

BYDGOSZCZ 16.3. Przed Sądem Grodzkim w Szamocinie odpowiadającego swemu czasowi ks. Bolesław Filipowski, oskarżony z par. 156 k. k. za podburzanie młodzieży szkolnej do niesposobowania w dany wypadku rozporządzenia ministra W. R. i O. P. w kwestii noszenia opasek żałobnych po śmierci Marsz. Piłsudskiego.

Akt oskarżenia zarzucał mianowicie ks. Filipowskiemu, że w dniu 15 maja 1935 roku, w budynku szkoły powszechnej w Szamocinie, podczas nauki przygotowawczej do Komunii św. miał do ucznia, bawiącego się opaską żałobną, powiedzieć: „Poco nosisz tę szmatę? Nie jesteście z nim krewni, to nie potrzebujecie nosić żałoby”. O tem rzekłemu powiedzeniu ks. proboszcza doniósł od-

Do Warszawy przybyła delegacja mieszkańców Przytyka, którzy odbyli konferencję z parlamentarzystami żydowskimi.

Na konferencji tej delegaci-

przedstawili wszystkie szczegóły zająć, wyjaśniając przedewszystkiem, iż aresztowani żydzi, w liczbie 5-ciu, są zupełnie niewinni.

W znacznej mierze on jest właśnie przyczyną zbyt częstej rezygnacji z kształcenia zawodowego na rzecz kształcenia ogólnego w szkole średniej, która daje przygotowanie ogólne, jako przysposabiająca materiał dla szkół wyższych — wobec jednak coraz czę-

Pomyślne wyniki pracy liceów kupieckich

Fachowe przygotowanie młodzieży

może zahamować „owczy pęd” ku maturze i dyplomowi

Zwracaliśmy kilkakrotnie uwagę na fakt ogromnej dysproporcji, jaka istnieje między organizacją szkolnictwa średniego a szkolnictwem zawodowego. W naszych warunkach przy szalonym braku sił wykwalifikowanych, niemal we wszystkich dziedzinach handlu i przemysłu, niema odpowiednich sieci szkół zawodowych, któreby mogły przygotować zastępy wykwalifikowanych pracowników.

Ten fakt braku odpowiednio-

przystosowanego do naszych warunków szkolnictwa zawodowego ciąży bardzo silnie na naszym rynku pracy, na układzie wolnych sił, działających na jego terenie. W znacznej mierze on jest właśnie przyczyną zbyt częstej rezygnacji z kształcenia zawodowego na rzecz kształcenia ogólnego w szkole średniej, która daje przygotowanie ogólne, jako przysposabiająca materiał dla szkół wyż-

szego poprzestawania wyłącznie na szkole średniej, prowadzi do produkowania masy inteligentów, którzy nie posiadają żadnych kwalifikacji do pracy w jakimkolwiek zawodzie.

KIJ W MROWISKU

Skarcenie przez prasę bolszewickich tendencji w piśmie dla dzieci „Piomyk” wywołało parokrotnie pisarza „Kurjera Porannego”. Cały numer wczorajszy or-

ganu lewicy sanacyjnej poświęcony jest głównie „Piomykowi” i lewicowej organizacji nauczycielskiej — Związku Nauczycielstwa Polskiego. W artykule wstępnym wystąpił p. Wincenty Rzymowski, atakując za zdemaskowa-

nie „Piomyka” krakowski „Kurjer Codzienny”.

„Aby osadzić nieprzyzwoitość dziennika krakowskiego, niema potrzeby wchodzić w analizę oddzielnych utworów, zawartych w załączonym numerze „Piomyka”. Przypuśćmy, że tu lub ówde redakcja tego pisma rozwinęła się z właściwą miarą w traktowaniu przedmiotu. Czyż jednak usterki lub nawet błędy popełnione w jednym numerze, upoważniają do nieprzyzwoitego oskarżenia o to, że „młodzież szkolna w Polsce truje się jadem bolszewizmu”? Czyż oskarżenie takie, podjęte nbyto w imię zagrożonej kultury, nie staje się właśnie brutalnym podeptaniem etyki i dobrego obyczaju w stosunku do placówki, która ma poza sobą 20 lat metodycznej i owocnej pracy? Czyż nie staje się ono aktem barbarzyństwa w obliczu poważnej organizacji, liczącej 50 tysięcy członków, organizacji, która współpracuje z rządem na niezmierznie odpowiedzialnym polu kształcenia młodzieży, współpracuje ze społeczeństwem, ponosząc wspólne z nim ciężary, a najczęściej przodując mu w trudzie pełnym ofiary i poświęcenia?

I skądże to — pytamy — pierwsze lepsze przedsiębiorstwo wydawnicze, nastawione na prywatny zysk swego właściciela, wyrosło nie z popołania idei społecznej, lecz, jak każdy interes kapitalistyczny, z pewnego kręgu interesów, czerpie tytuł udzielania kwalifikacji moralnych wielkiemu zrzeszeniu służby publicznej, które wielekroć dowodzi, że dobro Polski stawia netylko ponad osobiste dobro swych członków, ale i ponad zawodowy interes swej grupy?”

Rodzice, którzy słusznie przestali swoim dzieciom dawać do ręki czerwonego „Piomyka” napewno po artykule p. Rzymowskiego nie będą sobie robić wyrzutów, że źle postąpili, ani nie zrodzą się w nich wątpliwości, czy „Kurjer Codzienny” miał rację...

Belgowie jadą ratować kolejkę

Po uzyskaniu przez Gminę m. st. Warszawy eksmisji kolejek dojazdowych z granic stolicy, pozostała nadal otwarta kwestja koncesji miejskiej dla kolejek, gdyż koncesja udzielona jeszcze w okresie przedwojennym, wygasła już przed dwoma laty. Poza tem samorządowi stołecznemu, należą się kwoty sięgające blisko 1 milio na zł. z tytułu udziału w wpływach kolejek z biletów.

Dla uregulowania spornych kwestyj przyjeżdżają w najbliższych dniach do Warszawy delegacja belgijskich kapitalistów, do których należy większość akcji kolejek. Na czele tej delegacji stoi dyr. Piquier.

Aresztowania w Poznaniu

„Kurjer Poznański” donosi: „Przed tygodniem w sobotę aresztowany został p. Jan Lembic i osadzony w więzieniu. Wywieziono go z Poznania, lecz niewiadomo gdzie. Po aresztowaniu przeprowadzono rewizję w mieszkaniu, zabierając jedynie 12 referatów, oraz kilka legalnych ulotek. We wtorek po południu aresztowany i osadzony w więzieniu został p. Feliks Holasz”.

Narodowcy wygrają na uniwersytetach

WILNO, 16. 3. (Tel. wł.). Na uniwersytecie wileńskim odbyły się wybory do Bratniej Pomocy, które przyniosły największe od lat zwycięstwo młodzieży narodowej, zapewniając jej blisko dwie trzecie mandatów.

KRAKÓW, 16. 3. (Tel. wł.). W Krakowie odbyły się wybory do Bratniej Pomocy Akademii Górniczej, Medyków i w Kole Polonistów. Wszędzie odniosła zwycięstwo młodzież narodowa.

538.060 radjoluśaczy w Polsce

Jak z ostatecznych obliczeń wynika, na dzień 1 marca r. b. było w Polsce ogółem 538.060 radjoluśaczy, w czem abonentów większych ulgowych, 91.472.

Ilość radjoluśaczy na wsi i w małych miasteczkach do wysokości 5.000 mieszkańców stale rośnie i wynosi już 157.214, jakkolwiek znaczna przewaga posiada ją jeszcze mieszkańcy miast (ponad 5.000), którzy w dalszym ciągu stanowią 63,3 proc. ogółu radjoluśaczy (340.546).

Zydowskie mordy rytualne

w broszurze przeciw ks. Trzeciakowi

Ks. prałat Trzeciak po swojej mowie w Sejmie, wykazującej, że szechita (rytualny ubój zwierząt) nie ma uzasadnienia w starych religijnych księgach żydowskich, jest obecnie stale atakowany przez żydów i to netylko w licznych artykułach prasowych, ale nawet w broszurach.

Obecnie prasa żydowska sygnalizuje ukazanie się broszury Hillela Zajdmana, sekretarza żydowskiego komitetu obrony uboju rytualnego. Publikacja rozsyłana jest do wszystkich posłów i senatorów oraz przedstawicieli władz. Jak zapewniają żydzi, broszura ma wykazywać, iż wniosek o zakazie uboju rytualnego w Polsce, wniesiony do Sejmu przez posłankę Prystorową „jest prawie dosłownym odpisem ustawy o zakazie szechity w Niemczech.

Rewelacją broszury p. Zajdmana ma być wydrukowane w niej oświadczenie prof. Wacława Makowskiego (b. wicemarszałka), że ekspertyza ks. Trzeciaka zakwalifi-

fikowana być może jako przestępstwo z art. 174 kodeksu karnego, który przewiduje 3 lata więzienia za obrazę religii, uznanej przez państwo.

Niemniej sensacyjne jest poruszenie w broszurze sprawy żydowskich mordów rytualnych, dokonywanych na małych dzieciach chrześcijańskich płci męskiej. Autor broszury dowodzi — mianowicie, że ks. prałat Trzeciak był urzędnikiem carskim w Petersburgu oraz uczniem ks. Prokajty, eksperta w słynnym procesie Bejlisa, oskarżonego o dokonanie mordu rytualnego na

chłopcu chrześcijańskim. Ks. prałat Trzeciak — według autora żydowskiej broszury — miał napisać broszurę, w której dowodził, że Talmud uznaje morderstwa rytualne. Hillel Zajdman wywodzi, że ks. prałat Trzeciak nie figuruje na liście biegłych, ustalonej przez Kurję Biskupią. Na tej podstawie robi się zarzut pos. Duchowi, że nieprawie zaprosił ks. Trzeciaka na rzeczoznawcę do Sejmu w sprawie szechity. Obecnie posłowie żydowscy mają zamiar zażądać unieważnienia ekspertyzy ks. Trzeciaka.

Bez sygnałów przed gmachami szkół

Wydział Ruchu Kołowego Komisarjatu Rządu, zastosował po raz pierwszy w Warszawie, nowy typ znaków, które mają na celu uporządkowanie ruchu ulicznego i zwalczanie hałaśliwych sygnałów samochodowych itp.

Tytułem próby ustawione będą przed domami w których znajdu-

ją się szkoły, tarcze z białymi trójkątami na których narysowany będzie dom z napisem „szkoła”. Tabliczki takie ustawiono już po obu stronach chodnika przed jednym z gimnazjów na ulicy Mazowieckiej.

Przed budynkami szkół nie wolno dawać głośnych sygnałów.

Areszt na pensję i należności pracownika

Stosowanie aresztu na pensję pracownika czy zarobek robotniczy, mimo że jest zjawiskiem dość częstym, nasuwa szereg różnorodnych wątpliwości. Zgodnie z postanowieniami kodeksu postępowania cywilnego (art. 575) uposażenia służbowe, zaopatrzenia emerytalne pracowników umysłowych i robotników, pracowników samorządowych, djety posłów i senatorów, jak również inne świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, o ile nie przewyższają 1.500 zł. miesięcznie, podlegają egzekucji w 1/5 części, a na zaspokojenie należności alimentarnych w 2/5; suma 100 zł. miesięcznie wolna jest od egzekucji z wyjątkiem pretensyj alimentarnych.

W związku z tem wyłania się często kwestja, czy i o ile wolno położyć areszt na sumy, wypłacane pracownikowi z tytułu gratyfikacji, odszkodowania za urlop, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i t. p.

Zjazd Cyganów w maju

RÓWNE, 16.3. (PAT). W związku z mającym rzekomo odbyć się w Równem światowym zjazdem Cyganów, połączonym z wyborem i koronacją króla Cyganów, wyjechała się na podstawie informacji, zacieranych w przedstawicielach Cyganów, zamieszkałych w Równem, że zjazd narazie nie dojdzie do skutku.

Możliwa jest, że zjazd odbędzie się w maju r. b. w Brześciu nad Bugiem.

Z „cyрку” do palacu brazylijskiego Werthejma

W domu noclegowym na ul. Dzikiej popularnie zwanym „cyrk” zjawił się policjant i zażądał wezwania Majera Werthejma. Odwiedziny takie wywołują w tym lokalu pewną konsternację, policja bowiem poszukuje tu zwykle przestępców. Werthejma dowiedział się jednak, że wezwanie do starostwa, jakie mu przyniósł policjant, dotyczyło przesyłki z Brazylii od brata, który tam wyemigrował przed 20-tu blisko laty i słuch o nim zaginął.

Werthejma z Brazylii przesał obecnie większą sumę pieniędzy i kartę okrutną, wyciągając tem samem brata z dna nędzy. Werthejma warszawski bardzo długo był bez zarobków, a jego rozpaczliwa sytuacja nawet w „cyrk” — środowisku nędzarzy była wyjątkowo ciężka.

Sytuacja żydów w Karczewie

Żydowskie pismo „Piata rano” zamieściło opis sytuacji ludności żydowskiej w Karczewie. W korespondencji tej czytamy, że z 600 rodzin żydowskich zamieszkałych do niedawna w Karczewie

pozostało tylko 150 najbardziej ubogich żyjących w straszliwej nędzy.

Na murach i parkanach miejskich korespondent „5-ej rano” zauważył „żydożere” napisy w rodzaju: „Żyd to twój wróg”, „Nie kupuj u żyda”, „Omijaj żyda”.

Korespondent „5-ej rano”, który przybył do Karczewa w piątek w południe, zastał wszystkie sklepy żydowskie zamknięte. Na pytanie dlaczego sklepy są zamknięte o najruchliwszej porze dnia targowego, odpowiedział mu, że byłoby bezcelowe je otwierać...

W końcu stwierdza korespondent, że „żydowska ludność apeluje do władz o wznowienie posterunków policyjnych na jarmarku”.

Niemcy kolonizują Prusy Wschodnie

KWIDZYN, 16.3. (PAT). Prusy Wschodnie potrzebują 20.000 robotników rolnych. Robotnicy ci zostaną sprowadzeni z zachodnich Niemiec. Odpowiednią akcję rekrutacyjną już rozpoczęto.

Werbowane będą tylko liczne rodziny, które mogą przyrzeczyć się do większego zaludnienia Prus Wschodnich.

A. Nowaczyński

Pełna tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 2-giej klasy 35-ej Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Główne wygrane: 10.000 zł. 62031
145568 165960.

Po 2000 zł. 90 523 184134
Po 1000 zł. 36424 138332 168660 183848.

Po 500 zł. 24518 34589 118552
131515 37561 77410 143015 184835.

Po 400 zł. 392 32848 40841 77030
106450 118868 166266 181827 190775.

250 zł. 15557 45510 57198
70367 73884 85706 98937 131025.

131584 176236 187427.

200 zł. 7521 12675 44173 50129
60779 71731 75059 76127 83294.

88245 96781 109896 114167 120620
125274 128935 131907 135693.

136892 138528 141213 144681
151493 152359 156065 155549.

167219 181387 187151 190070.

Wygrane po 150 zł.

699 780 920 78 90 2186 723 1075
196 395 610 5049 306 6380 7063 79 728.

357 924 8118 734 06 987 937 9171 83
255 478 10234 241 12223 12145 754 068.

10306 55 112 425 74 014 14415 47
721 15629 723 74 16209 350 610 827.

17583 571 10280 333 738 20270 21440
321 600 779 23202 24082 746 25057 433.

526 638 738 917 26018 167 228 384
58 884 7398 404 28801 20801 69 511.

728 881 933.

80066 286 761 923 31084 235 080
32033 729 33662 08 34010 374 720.

32670 36074 254 385 37107 451 825
36892 39198 754 40047 41193 322 878.

43072 292 17 44404 45058 46274 875
49165 558 813.

50498 51001 52209 39 860 73 53564
544 54116 53537 53 222 688 706.

43 820 56106 357 508 921 57328 42
904 54449 626 52 50049 575 60003.

49 61066 795 923 63 62672 63002
758 64598 600 65834 66248 67021.

294 045 68178 342 69097 482 529 60
70010 483 564 970 71354 864 73836.

74014 75510 808 912 76307 77127.
80579 657 835 81270 82245 84454.

958 83344 511 93 86399 433 666 701
824 87226 461 88020 77 257 92 772.

926 00074 339 457 368 91678 802
991 92309 76 93478 562 815 94187.

955 93346 703 804 973 96403 819
98091 99784.

100084 815 101461 742 68 829 912
53 102467 969 103184 104250 78 478.

935 106141 668 838 108970 109830
851 110228 111420 466 644 837 112036.

394 501 672 949 118289 371 114020
119156 187 380 506 946 115297 375.

116152 600 835 989 117485 118534
119276 432 930 120047 434 622 815.

884 121105 200 551 846 122146 267
431 766 128215 220 594 771 124804.

576 125573 126116 634 127188 586
564 502 128324 129177 241 130082.

411 138064 251 367 902 135030
136687 742 18244 511 571 652 751.

138013 526 538 866 968 139251 140047
142847 617 14403 145716 998 146000.

002 819 635 147281 582 780 149171
415 694 928 150595 738 151082 747.

794 940 955.

152058 574 987 153071 415 626 815
30 44 70 154561 155080 505 45 834.

156102 157561 621 58 881 947 158353
740 805 159059 326 816 160187 201 437.

643 161173 163267 79 617 758 164718
887 924 165182 466 76 715 166174.

167085 348 509 168305 824 944 170 383
84 494 171242 362 589 761 172006 28.

74 173004 75 716 908 41 174359 738
822 176307 16 38 962 177569 178000 163.

209 444 524 907 179266 670 797 944.

180080 89 177 310 438 84 181874
183219 779 957 184081 96 545 926.

188102 36 411 189100 975 82 190152
191496 517 28 927 192057 367 91.

600 824 193019 377 723 836 194130 64
713 854.

Wygrane po 50 zł.

192 232 50 438 892 684 708 31 552
1178 844 2112 208 307 400 93 666.

3051 444 4145 474 670 700 5241 426
544 628 864 912 6326 657 927 91 7373.

261 635 805 8280 735 875 66 931
10682 336 424 615 927 11287 311 641.

654 12208 36 361 765 18188 18208 367
843 18288 307 635 89 780 929 17070.

437 684 895 19029 117 510 857 19321
71 973 90218 965 01 21273 657 744.

873 22714 64 79 23068 300 805 921 65
76 24370 624 665 709 25106 292 631.

26194 506 649 837 981 27203 61 25021
162 298 71 87 634 29056 67 61 240 315.

41 524 814 950.

30201 548 81065 738 50 32048 137
59 602 705 83037 421 610 87 84057.

208 35120 202 310 905 30206 50 134
510 702 89 434 37066 128 55 217 37 301.

427 38137 235 48 97 460 721 912 39066
660 40087 246 538 41120 301 42062 163.

652 43218 316 475 618 608 713 897
44114 470 789 887 50 45104 432 804.

960 46115 90 630 82 539 47157 601
45063 186 832 487 40143 205 457 38.

673 981.

30018 936 5136 80 81 213 578 884
52082 294 419 553 814 53095 130 36.

57 400 519 823 924 54308 455 53177
423 56232 438 591 745 57402 509 714.

58259 469 696 59390 914 94.

60273 516 880 61142 57 903 62041
56 351 63308 820 616 796 807 914.

64763 65575 820 24 66428 67153 289
320 37 510 789 957 99 68243 83 316.

503 97 655 749 824 69624 83 70085
140 206 598 810 72048 533 620 73732.

483 683 711 872 74407 650 705 997
75243 573 759 720 76029 109 499 844.

77046 805 991 78141 79386 520 633
725.

80317 628 681 81461 658 82228 597
819 85105 264 629 805 40 84104 63.

890 85223 36 86147 905 87003 505
885 85203 669 96 90194 920 209 816.

91268 501 65 823 35 55 92743 95
93044 264 613 700 94250 351 552.

95151 968 96122 724 79032 209 910
73 98428 520 875 946 73 00014 64.

181 316 478.

IV ciągnięcie

Wygrane po 150 zł.

100075 165 834 101091 709 102080
168 103065 147 339 580 7381 104382.

513 690 842 106018 24 244 65 802 844
106119 54 68 988 107055 695 807 12.

108271 349 92 109276 524 110158 379
854 111009 15 267 510 600 997 12072.

394 517 810 113208 523 849 982.
114092 414 464 580 592 718 115481.

754 760 792 827 116372 560 827 953
117303 656 118051 119291 308 437.

443 630 756 838 120123 208 732 779
121610 122226 853 123536 668 684.

124458 640 125830 538 932 127050
206 349 608 128415 718 862 929.

129051 431 554 651 659 736 785 949
130069 618 697 875 131025 115 495.

612 708 919 132289 696 976 138057
367 588 603 134163 495 185104 180.

823 788 916 136178 875 554 760 934
137447 719 837 138239 538 841.

138434 911.

140073 893 141299 933 59 142063
106 550 143055 361 487 538 959.

144531 618 25 836 74 968 145061 826
146002 195 222 588 772 94 59 147042.

756 722 948 148724 67 78 827 149150
302 72 642 716 914 150207 24 921.

151079 304 19 410 61 624 91 749.

152785 849 153121 35 96 159 154198
458 551 858 963 155141 274 156191 480.

771 806 903 157046 338 772 927 61 76
99 158069 92 335 159383 643 160364.

758 161205 415 805 99 162927 163064
66 188 214 51 460 164126 36 246 360.

722 992 165152 62 250 85 826 166063
228 557 167054 88 99 420 790 842 988.

165089 161 58 363 439 646 170 533 51
676 749 817 171655 172477 845 173085.

484 850 999 174245 533 59 733 92
175110 217 577 854 176745 92 98 351.

873 900 177193 414 531 178042 391
455 821 900 779 179197 489 706.

180072 285 808 181729 497 183180
225 453 585 605 184146 425 48 685.

185848 930 186166 690 187051 187 332
600 188305 11 525 667 745 189194 310.

948 190611 797 191168 410 642 714
19276 369 77 590 82 668 76 193085 261.

458 758 194081 520 649 779.

III ciągnięcie

Główne wygrane

Stała wygrana dzienna 25.000
złotych nadła na Nr. 133122.

10.000 zł. Nr. Nr.: 59923 59708
00785.

5.000 zł. 28751.
2.000 zł. 77999 142114 170178.

1000 zł. 13501 99583 109479 124505.
500 zł. 159 2023 133904 165896.

165816.
400 zł. 44935 84002 89915 92062.

128594 129774 144000.
200 zł. 11890 89457 54200 80070.

107487 113611 116339 122933 194888
107670 130271 130382 130504 150705.

174743 175589 183474.
200 zł. 3306 6175 8970 27478 30934.

51966 87245 95406 99820 100303 110856
116793 127640 145613 146092 171215.

173843 178187 181797 182462 191026.

Wygrane po 150 zł.

208 2930 2938 5714 8010 510 10195
62 11252 12598 113220 600 14887 16424.

230 738 887 17085 412 981 18095 180080
261 20976 21109 22452 22452 258292.

24742 29270 30081 806 81760 82399 963
39927 85092 89029 99875.

10078 41206 76 42086 190 287 726
40880 44928 89 46740 46048 991 47582.

47890 49505 50014 108 398 48 62284
56928 50109 57997 58727 59668 61114.

62627 28 63915 64395 840 913 65178
92 65551 68821 69218 70104 944 948 90.

72997 74592 76545 79024 645 79037
80430 777 898 81830 82091 83875.

82775 88126 698 89114 710 91454 93094
559 94337 69 599 914 95885 96212 911.

97253 98305 545 99370 9283 931.

100097 180 330 855 101286 452
758 911 102944 103168 104704 105498.

106054 320 908 972 107784 109950
110485 703 708 110113 115 367.

113351 114211 115580 116099 118920
968 120554 123147 124179 308 345.

125061 326 649 126453 127011 128097
129

Skarby Wielkiego Mogoła

W niedostępnych górach Persji

Do Persji wybiera się wielka wyprawa, zorganizowana przez młodego inżyniera angielskiego Herberta Marshalla, która ma na celu odszukanie olbrzymich skar-bów od 200 lat zaginionych w niedostępnych górach na połud-nie od Medżedu, na granicy pus-tyni perskiej.

W jednej z przepaściwych szczylin tego dzikiego łańcucha górskiego zaginęły mianowicie skarby, zrabowane przez szacha perskiego, Nadira Wielkiego, nie-mieñnym synem wielkiego Mogo-łowi, Mahometowi. Dwu najtęż-szych alpinistów, zaangażowa-nych przez inż. Marshalla, bierze udział w wyprawie.

NAJWSPANIALSZY BRYLANT

Nazwisko Wielkiego Mogoła znane jest szeroko całemu światu stąd, że jeden z najwspanialszych brylantów, jakie znamy, pochodzi właśnie z jego skarba. Obecnie znajduje się on w posiadaniu króla angielskiego, nosząc nazwę „Kohinoora”. Cała historia z o-becną wyprawą przedstawia się bardzo ciekawie.

Od dłuższego czasu bawi mianowicie w Persji uczony anglo-indyjski, prof. Marshall, który zajmuje się badaniem orientalnej archeologii. W domu jednego z dostojników perskich w Kebrysie pokazano mu starą kronikę, kunsztowno zdobioną przepięknymi minjaturami, która opowiada dzieje zwycięskiej wyprawy sza-cha Nadira przeciwko indyjskie-mu Wielkiemu Mogołowi, władcy Delhi.

HISTORIA, JAK Z BAJKI

Było to w roku 1739. Wojska perskie zdobyły stolicę państwa indyjskiego, a po krwawej rzezi rozpoczął się rabunek. Szach za-rezerwował sobie wspaniałą pałac Mahometa, słynny z legendarnych wprost skarbów. Aby w całości nająć tym zawiadnąć, oto-czył żołnierzami cały pałac i pod jego osobistym dozorem rozpo-częto znosić na podwórzec pała-cowy skarby, zebrane przez Ma-hometa i jego poprzedników.

Długie wieki złożyły się na ten skarb. Teraz wnosili żołnierze perscy słynny na całym Wschodzie z masywnego złota — tak ciężkich, że się pod nim ugi-nało sześciu ludzi; o podobnym był on kunsztownemu płaskorzeźbami i szczerdnie wysadzany ogromni-rubini, szafirami i szmaragdami. Przyniesiono dalej koronę Wielkiego Mogoła, ozdobioną sze-regiem bezcennych, wśród któ-

rych znajdował się również obecny „Kohinoor”. Przyniesiono wre-szcie 130 żelaznych skrzyń, peł-nych nieoprawnych drogich ka-mieni, białych i czarnych pereł, precudnych rzeźb z kości słonie-wej, drogocennych chińskich jed-wabi i wspaniałej chińskiej por-celany, która wówczas szła na wagę złota.

Wszystkie te bajeczne skarby zapakowano pod dozorem perskie-go podskarbiego koronnego w wielkie juki, każdy po 200 kg. wa-gi, i załadowano na wielbłądy. Dwadzieścia dwie karawany wy-prawły się pod silną eskortą w stronę Persji.

HISTORIA KARAWANY

Z rozmaitych powodów kara-wany te odbywały drogę oddzielnie. Oprócz zmniejszenia ryzyka odd-bicia całego skarbu chodzą tu tak-że o pokonanie wielkich trudno-sci, jakie w drodze przez pustynię sprawiało zaopatrzenie się w wo-dę i żywność. Karawana ostatnią dowodził osobiście siostrzeniec szacha, książę Jirzuk Chan. W tran-sporcie tym znajdowała się naj-cenniejsza część zdobyczy.

Prócz wielkich trudów przesze-la karawana przez Afganistan i stanęła na granicy Persji. Już tyl-ko dwa dni drogi oddzielały ją od Medżetu, gdy w niegościnnych gó-rach Seradaze spotkała ją hur-ałanowa śnieżnica. Dziewięć wiel-błądów, osłabionych wysokogór-skim powietrzem, nie potrafiło stawić czoła orkanowi, który je strącił do niezgłębionej przepa-sci. Długo próbował Jirzuk Chan, czy się nie uda skarb wydobyc, ale ostatecznie musiał wszelkich prób zaniechać.

A spoczywało w tej rozpadlinie skalnej 18 dwucentnarowych ju-ków, zawierających najkosztow-niejsze klejnoty indyjskie...

Nie zatrzymując się już po drodze, spieszyła karawana do stolicy i bez dalszych już przygód dosięgła Teheranu. Z drżącym sercem zameldował książę swemu wujowi straszną stratę. Wiado-mość ta doprowadziła szacha do takiego gniewu, że bez namysłu kazał Jirzuka Chanowi ściąć gło-wę. Niestety dopiero po wykonaniu tej decyzji zorientował się, że w ten sposób usunął także ze świata jedyną osobę, która dokład-nie była poinformowana o miej-scu, w którym skarb zaginął.

BEZSKUTECZNE POSZUKIWA-NIA

Wiele odtąd prób przedsięwziął zarówno Nadir, jak i jego następ-

cy, aby skarby Wielkiego Mogoła odnaleźć, — wszystko było bez-skuteczne. Największy skarb świa-ta spoczywa dotąd, gdzieś w nie-zgłębionej przepaści, obok bia-łych kości wielbłądzych, może przysypanych piaskiem i śnie-giem — nikt nie mógł do niego dotrzeć.

Tyle opowiedziała kronika. Fas-cynującą tę historię zakomuni-kował prof. Marshall swemu sy-nowi, który przebywał w Indjach jako inżynier leśny. Ale co dla ojca było ciekawym materja-łem historycznym, synowi nasa-gnięto konsekwencje praktyczne. Na podstawie zawartych w kroni-ce informacji odnalazł na mapie miejsc, w którym musiała zająć katastrofa, następnie zaś posta-rał się o uzyskanie koncesji od rządu perskiego na wydobycie

skarbu. Zezwolenia tego udzielo-no mu bez zbytnich kłopotów, gdyż Persowie dość już mają tych poszukiwań. Ostrożność jednak nie zawadziła, że perski zastrzegł się, że w razie pomyślnego wyni-ku ekspedycji, otrzyma połowę od-nalezionego skarbu.

Drugi akt przygotowań roze-grał się w Londynie, gdzie inż. Marshall zakrzętnął się dokoła kwestii kapitałowej.

I jest rzeczą znamionną, że ca-ły szereg poważnych bankierów nie wahał się wziąć udziału w finansowaniu wyprawy.

Tego roku na wiosnę, gdy się tylko pogoda ustali, starannie wy-ekwipowana karawana wyruszy z Medżetu w góry Serabazeńskie. Czy znajdą legendarne skarby. Niezadługo zapewne będziemy wiedzieli.

Dalsze wypadki potwierdziły podejrzenia. — Berlińska policja wszczęła dyskretnie dochodzenia, które ujawniły ciekawe rzeczy. Stwierdzono, że Weber-Robins wyszukiwał swoje adepty z po-ród samotnych, bogatych pań. Panie te wtajemniczano w mi-steria klubu i posługiwano się nimi w czasie seansów okulty-stycznych jako medjami. Seanse te cieszyły się wielkim powodze-niem ze względu na osobę Weber-Robine’a, który żył przez długi czas w południowej Ameryce i był doskonałym znawcą tajem-nych obrzędów indyjskich ple-mion.

W trans wprawiono media nie przez hipnozę, lecz przy pomocy mało znanych egzotycznych nar-kotyków, jak peyotl, meskal, an-halonium i scopolamin. Działanie tych narkotyków objawiało w ten sposób, że bardzo szybko parali-żowały wolę, doprowadzając przy-cieższym ich użyciu do „szatu”. Ale to właśnie było celem demo-nicznego maga, który chciał aże-by bezwolne kobiety ulegały jego wpływowi i zapisywały swój ma-jątek klubowi Westend, nad któ-rym jedyną władzę sprawował „prezes” w postaci Webera-Robi-na.

Sledztwo wykazało wkrótce, że tajemniczą śmierć bogatej pani z Frankfurtu spowodowała

Naokoło świata w 15 dni

„Stale” rozkłady jazdy już są w opracowaniu

W najbliższej już przyszłości mają zapewnić stałą komunikację nad Atlantykem.

Trasa „podróży naokoło świata w 15 dni” jest już obecnie ustalo-na w najdrobniejszych szczegó-lach. „Podróżnik przyszłości” wy-jedzie pewnego pięknego poranku z Osaka o godzinie 7-ej rano, a w 10 godzin później wylądować w Lairen, skąd poleci do Pekinu sa-molotem niemieckiej linii „Eura-sian Air Co.”, lub amerykańskiej linii „China Air Line”.

O 4-ej godzinie po południu znajdzie się on w Pekinie, a o 8-ej rano w Hankeou, o 13-ej zaś w Hong-Kong. Z Hong Kong po-jedzie on do Singapora, skąd sa-molotami „Królewskiej Linii Ho-lenderskiej” (K. L. M.), uda się do Paryża etapami: Kalkuta, Ba-gdad, Aden, Rzym, Marsylja. Lin-ja ta obsługiwana jest przez czte-romotorowe Fokkery, z których każdy pomieści może 32 pasaże-rów. Z Paryża nasz podróżny po-leci do Ameryki Południowej, ko-rzystając z samolotu typu „Laté-coère”, który obsługuje stale tę linję.

Droga z Paryża do Natalu trwa 24 godziny. Z Natalu „turysta przyszłości” pojedzie do Miani na Florydzie w ciągu 48 godzin. Z Miani w ciągu kilku godzin zna-dzie w New Yorku, skąd cztery razy dziennie odlatują samoloty do San Francisco, pokrywając tę przestrzeń w ciągu 36 godzin. Z San Francisco aeroplany „Pan American Airways” zawiozą na-szego turystę w czasie 3 dni na Manillę, skąd samolotem „China Lipper” uda się on do Osaka — punktu wyjścia swej bajecznej, ale bynajmniej nie fantastycznej podróży.

Dziewięć największych portów świata

Dane statystyczne ruchu stat-ków portowych w roku 1935, biorąc za podstawę przerobionych powyżej 10 milj. ton rej. netto, ustalają, że tymi portami są na pierwszym miejscu Nowy Jork (26.554.000), następnie Londyn, dalej Antwerpja, Hamburg, Rot-terdam, Szanghaj, Kobe, Marsyl-ja, Liverpool i Lizbona.

W r. 1935 w portach: Ham-burg, Szanghaj, Liverpool i Liz-bonie w stosunku do roku 1934 ruch statków zmniejszył się, na-tomiast w Nowym Jorku, Antwer-pji i Kobe — znacznie wzrósł.

Ruch portu Kobe (Japonja) no-tuje największy wzrost.

Niezwykły połow olbrzymich delfinów

LONDYN, 16.3. W kilku punk-tach zachodniego wybrzeża Jut-landji rybacy znaleźli 66 delfi-nów, wyrzuconych na brzeg. Nie-kóre z okazów dochodziły do 6 metrów długości i wagi 1000 kg. Musiano je wyciągać z brzegu morskiego końmi na ląd. Tak ob-fitego połowu delfinów jeszcze w Danji nie notowano. Rybacy przypuszczają, że wskutek nagłego odpływu morza delfinom od-cięty został powrót, albo też wy-rzuciła je na brzeg silna burza.

Złoto z Dunaju

PRAGA, 16.3. (PAT). Towarzy-stwo „Aurea”, które otrzymało koncesję na wydobywanie złota z płasku dunajskiego, rozpoczęło w okolicy Komarna budowę swych urządzeń. Towarzystwo przypusz-cza, że roczne wydobycie złota będzie wynosić 1000 kg.

Francois Mauriac

3)

CZARNE ANIOŁY

Z upoważnienia autora przełożyła Helena Hellerówna

Powieść

W owych czasach zamieszkiwały go dwie stare panie Du Buch, których książd nie znał, a mianowicie wdowa i rozwódka. Starsza z nich miała córkę Adilę, która kończyła osiemnaście lat i była odemnie o sześć lat starsza. Młodsza siostra miała również córkę, która nazywała się Matylda, była ode mnie młodszą i wyszła później za Symforjona Desbats’a. W czasie wakacji, obie kuzynki Adila i Matylda, kłóciły się o mnie. Star-sza chciała mi czytać i poprawiała moje zadania, a mała Matylda domagała się, bym się z nią bawił. Jakiem dziwnym dzieckiem byłam wówczas! Począt-kowo wolalem nauczycielkę, która zajęła się mną gor-liwie z własnej ochoty i nie dawała mi chwili wytchnie-nia. Coprawda, posiadałem żywy, łaknący wiedzy, umysł i żadna praca intelektualna nie odstraszała mnie. Ale, ukończywszy piętnaście lat, zacząłem patrzeć na Adilę inaczej. Jej twarz uszłyby jeszcze, gdyby nie wylupiały, jak u żaby, oczy, wąskie, stale otwarte usta, odsłaniające nierówne zęby; wysoko upięte war-koczki i niezwykle krótka szyja tak, że głowa zdawała się być przyczepiona do ramion. Biust Adili zaledwie mógł się pomieścić w gorsecie, a ręce, nogi, cała po-stać, były olbrzymie i niekkształtne. A jednak z początku dość mi się podobała. Zapewne książd zauważył, że młodzi, dobrze zbudowani wieśniacy, żenią się często ze szkaradnymi dziewczętami. Kierują się poprostu pobudkami zwierzęcości, które w młodości też wywie-

rały na mnie wpływ. Gdy później ożeniłem się z Adilą Du Buch, wymianobył mnie, gdybym był twierdził, że kiedyś ją kochałem. A mimo to był czas, kiedy mi się podobała... Ale nie trwało to długo.

Proszę wybaczyć, że tak okrutną drogą zdążam do opowiedzenia tego, co stało się źródłem mego przeznaczenia, a raczej do owego punktu w mem życiu, w któ-rym zacząłem wyrządać zło świadomie i z niewiary-godną pilnością. Adila Du Buch była dziewczyną bar-dzo pobożną, miłosierną w rodzaju Eugenji Guérin. Dawała odzież biedakom, pielęgnowała chorych i grze-bała umarłych. Litowała się zwłaszcza nad starcami, którzy wówczas byli u nas tacy opuszczeni i źle trakto-wani... Jeździła po całej okolicy bryczką, którą sama powoziła, otulona czerwoną peleryną z kapizponem.

Uwielbiała mnie, byłem jej słabością. Długi czas odnosiła do mnie jak matkę. W czasie roku szkol-nego umyślnie jeździła do Bordeaux, aby się ze mną zobaczyć. Otrzymywałem z Logeats paczki z wędlinami i słodyczami. Nie chcę nudzić książdą opisywaniem z roku na rok sprytniejszych podstępów, które stosowa-łem wobec tej dziewczyny. Jakkolwiek tego rodzaju zepsucie może się wydać zadowolającym u tak młodej istoty, nie jest ono czemś wyjątkowym, gdyż wielu mło-dzieńców pragnie wprowadzać zamieszanie. Najcie-kawszem jest jednak to, że zdołałem z łatwością prze-konać ją o mej zupełnej niewinności, tak, że nie żywiła w stosunku do mnie najmniejszych podejrzeń.

Wyobraża sobie książd, co się musi dziać w sercu bardzo nabożnej dziewczyny, która sądzi, że ponosi wy-łączną odpowiedzialność nie tylko za własne uczucia, lecz również za to, co wzbudza w dziecku, którem się opiekuje. I to jeszcze nie w pierwszym lepszym dziecku, lecz w uczniu seminarjum, przyszłym kapłanie. Jak mogłem doprawdy śledzić z taką ciekawością szerzenie się pożaru, który sam wzniciłem? Nie uszły mej

uwagi niezręczne wysiłki Adili, ani wymyślane przez nią preteksty, ażeby usunąć się z Logeats, gdy miałem tam przyjechać na Nowy Rok lub Wielkanoc. Udawała się zazwyczaj na odpoczynek do klasztoru, skąd wracała przed końcem wakacji, ulegając moim błaganiom. Zdawałem sobie sprawę z tego, że dlatego tylko twier-dził, że ma jakieś wątpliwości w kwestiach wiary, aby mieć pretekst do unikania skramentów. To, że zrozu-miałem w zupełności ten dramat, jest właśnie potworne. Nigdy nie miałem tak niewinnego wyrazu twarzy jak wówczas. Pośród źle się sprawujących kolegów byłem, jak lilja. Mówiono o mnie: „Mały Gradère, to anioł”. Gdybym był wierzącym, oświadczyłbym książd, że wszystkie moje spowiedzi i komunje były świętokradz-kie. Ale utraciłem wiarę... A nie mając wiary nie można wszak popełnić świętokradztwa, prawda proszę książd?

Nie miałem nawet tego usprawiedliwienia, że ko-chałem, gdyż w tym wypadku nie można było mówić o miłości, a i początkowy urok bardzo szybko minął. Nie stało się to z tego powodu, że nie potrafiłem się do nikogo przywiązać, lecz mała Matylda z każdym dniem mi się lepiej podobała, z czego zwierzałem się Adili, udając naiwność. Biedaczka nie tylko miała skrupuły, lecz nękała ją zazdrość, która przejmowała ją wstydem i odrzą. Mam wrażenie, że w owym czasie pragnęła umrzeć. Kto wie, czy nie dążyłem do tego i czy nie było by tak lepiej? (Ach, nie powinienem tego książd mówić). Byłem przekonany o tem, że Adila powinna się była zabić, mimo swej wiary i obawy przed pie-kłem... Ale modliła się, modliła ciągle, nawet grzesząc, modliła się. Odmawiała różaniec jak staruszki... Na szczęście ludzie naigrawają się z tego i nie przeczu-wają, co to za potęga...

(D. c. n.).

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 6.66.63 (redaktor naczelny), 6.66.68 (sekretariat), 6.66.99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12 — 13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 691-68. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 15.798.

PRZEDSIĘWZIĘCIA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Wrocław, Cyganka 26, tel. 136.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa zł. 2,30 miesięcznie; wydanie L. wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3,30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-ty (na wszystkich stronach po 6 szpal-ty): na 1-ej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekar-skie — 30 gr. Nekrologia po 3 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunika-ty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.